VREMEA

DREPTEI NAŢIONAL - CREŞTINE

Anul V nr. 59 20 iunie - 17 iulie 2003, 8 pagini 3000 lei **www.edituravremea.ro**

EDITORIAL

SCENARIUL DEVINE REALITATE

La peste 13 ani de la ceea ce încă mai numim «Revoluţia Română», scenariul pe care nu puteam decât să-l presupunem s-a conturat în timp. De ce noua putere, care s-a impus în decembrie '89, a refuzat colaborarea cu partidele istorice renăscute? De ce aceeaşi putere a folosit minerii în iunie '90 (cine-şi mai aduce aminte de mineriadă după 13 ani?) pentru eliminarea opoziţiei de pe eşicherul politic? De ce nu au fost restituite până astăzi proprietăţile abuziv confiscate de comunişti, când în Albania comunismului celui mai dur ele au fost retrocedate în primul an de regim post-comunist, integral şi pe cale administrativă? În favoarea cui marea privatizare a fost amânată până astăzi, când partenerii externi nu mai sunt interesaţi în a cumpăra întreprinderi care au acumulat datorii imense? De ce nu a fost iniţiat procesul comunismului, de ce se păstrează tăcerea asupra teroriştilor din decembrie '89, asupra mineriadelor, asupra identităţii clasei politice şi a noilor îmbogăţiţi?

Calea românească către democraţie şi capitalism a fost urmarea unui mod de gândire şi acţiune neconcordant, o reacţie osmotică în care nomenclatura partidului şi Securitatea au antrenat cei 4 milioane de membri de partid şi peste un milion de informatori şi colaboratori ai Securităţii, cu toţii doritori să-şi păstreze micile sau marile avantaje ale trecutului, să nu fie traşi la răspundere pentru faptele lor şi mai ales să-şi păstreze onorabilitatea. Cele cinci milioane, care împreună cu familiile lor constituie majoritatea populaţiei, au înţeles încă de la început că tranziţia înceată de la societatea «socialistă multilateral dezvoltată», cunoscută şi acceptată, la un tip nou de societate care să difere cât mai puţin de ceea ce cunoscuseră până atunci, nu se poate face decât cu menţinerea vechii clase conducătoare. Aici trebuie căutate rădăcinile tendinţei de a conserva relaţiile economice şi sociale împământenite, care pentru marea majoritate a populaţiei constau într-un serviciu sigur chiar dacă prost plătit, locuinţă modestă dar ieftină, asigurări sociale de nivel scăzut dar garantate ş.a.m.d. În ceea ce priveşte, fostei nomenclaturi de partid nu-i rămânea decât calea conservării poziţiei dominante, cu preţul abandonării «valorilor socialismului» şi descoperirea avantajelor capitalismului pe care cu umor un teoretician al căii româneşti l-a numit «capitalism de cumetrie». Schimbarea ideologiei, trecerea închinării de la o Sublimă Poartă la alta, mimarea modificării de stil de la totalitar la democratic, iată preţul avantajos pe care fosta nomenclatură comunist-securistă l-a plătit pentru a conserva puterea. Pentru a manevra în continuare pe cei cinci milioane şi familiile lor, fosta nomenclatură, azi clasa politică, avea nevoie de «idioţii utili» din epoca leninist-bolşevică şi a găsit intelectualii de serviciu dispuşi să justifice sau măcar să accepte calea românească spre capitalism, democraţia originală, social-democraţia autohtonă şi altele asemenea.

Opoziţia democrată, care ar fi putut întrerupe realizarea scenariului post-comunist pe timpul mandatului Constantinescu-CDR, nu a făcut-o, acceptând continuarea scenariului, temporizând reforma şi privatizarea, conservând foştii securişti în «structurile informative», neatingându-se de averile făcute din jefuirea băncilor şi întreprinderilor de stat. Mai mult, devalizarea economiei naţionale a continuat, noii guvernanţi s-au îmbogăţit şi ei, manifestându-se ca o clasă politică alternativă cu aceleaşi pofte, cu aceeaşi lipsă de scrupule şi cu aceeaşi insolenţă ca şi clasa politică ce pierduse puterea. Lipsa de interes pentru schimbarea mentalităţii comuniste a CDR are o explicaţie în biografia principalelor personaje ale momentului: Emil Constantinescu secretar de partid (PCR), Petre Roman din nomenclatura comunistă, Mircea Ionescu Quintus informator plătit al Securităţii, Ion Diaconescu o prezenţă ştearsă. CDR, care a avut pretenţia de a fi o clasă politică alternativă, nu a dovedit prin acţiunile şi mai ales prin inacţiunile sale acest lucru, avându-şi locul de fapt în clasa politică formată din toate partidele parlamentare care au fost sau sunt la putere, de la stânga, PSD şi PRM, până la dreapta, PNL şi PNŢCD. Ieşirea din scenă a CDR, care s-a pretins a fi de centru-dreapta, a fost mai mult hilară decât dramatică: preşedintele Emil Constantinescu a declarat că se retrage din competiţia electorală: «Am fost învins de Securitate», şi aceasta după trei ani şi jumătate de preşedinţie când el însuşi numise directorii serviciilor de informaţii care puteau, dacă ar fi existat voinţă politică, să epureze aceste servicii eliminându-i pe foştii securişti.

Ceea ce caracterizează clasa politică şi lumea afacerilor, de multe ori murdare, este dorinţa de respectabilitate, onorabilitate, care vine firesc după îmbogăţirea fără justă cauză sau frauduloasă de-a binelea. Aceşti oameni doresc să fie respectaţi, tânjesc după consideraţia şi chiar dragostea concetăţenilor lor. Un caz tipic este Sorin Ovidiu Vântu, care «acordă» conferinţe de presă în care arată cât de păgubit a ieşit el din afacerea FNI şi, în final, o trataţie opulentă ziariştilor prezenţi. Publicarea averilor demnitarilor, incompletă cum este, ne dă o idee asupra averilor acumulate în doar un deceniu. Pentru omul obişnuit, averile demnitarilor sunt mai degrabă o insultă decât recunoaşterea propriei neputinţe de a se chivernisi. Ideea larg răspândită, atestată de sondajele de opinie, este că în societatea noastră îmbogăţirea rapidă nu e posibilă pe căi cinstite.

Deunăzi istoricul Mircea Stănescu, în articolul *Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii şi problema moştenirii comunismului*, publicat în numărul 25 al «Revistei române de drepturile omului», ne reaminteşte legăturile existente între actuala clasă politică şi fosta dar şi prezenta Securitate. Autorul, aidoma copilului din poveste, ne spune că împăratul este gol, că legăturile între fosta nomenclatură, transformată în clasă politică, şi Securitate continuă în folosul ambelor şi că întrepătrunderea lor, urzeala comună, este caracteristică post-comunismului românesc. Conexiunea Ion Iliescu-Securitate este demonstrată astfel: «Este de notorietate că cei care conduceau Uniunea Tineretului Comunist şi primii-secretari ai judeţenelor de partid aveau competenţe decizionale asupra anumitor acţiuni ale Securităţii. În 1956-1957, după revolta din Ungaria şi mişcările studenţeşti corespondente din România, Ion Iliescu ocupa un post de conducere în UTC. În această calitate, a participat la excluderile din facultăţi ale unor studenţi care erau apoi arestaţi şi la „demascarea” altora (ceea ce reprezintă un tip de tortură psihică specifică ţărilor de „democraţie populară”). Ulterior el a fost adjunct al primului-secretar de partid al judeţului Timiş şi prim-secretar de partid al judeţului Iaşi... Colegiul (CNSAS, n.n.), cel care a făcut investigaţii asupra lui Ion Iliescu, s-a mulţumit să constate că nu (mai) are dosar personal de Securitate, pentru a opri investigaţia şi pentru a nu-l asimila colaboratorilor poliţiei politice». Despre Adrian Năstase, Mircea Stănescu arată: «... a făcut parte din mediile nomenclaturii şi, ca director de studii la Institutul Internaţional pentru Drepturile Omului de la Strasbourg, în anii '80 a participat la acţiunile regimului care vizau contracararea aşa-numitei „propagande occidentale a drepturilor omului”. În această calitate el a fost, în mod sigur, în contact cu Direcţia de Informaţii Externe a Securităţii, iar presa română a speculat asupra colaborării sale cu Priboi în acest domeniu». Mircea Stănescu dă numeroase alte exemple de colaborare a demnitarilor actuali cu Securitatea, pe care nu le putem relua aici.

Ca şi CNSAS, care are atribuţii în deconspirarea relaţiilor dintre oamenii politici şi demnitarii de după Revoluţie şi fosta Securitate, dar nu o face, aşa cum am văzut în cazurile preşedintelui şi premierului, şi presa păstrează o discreţie amabilă ce se explică prin poziţia de şef de stat şi de guvern pe care cei doi o au. Este timpul ca scenariul coluziunii între putere şi Securitate, ce s-a dovedit a fi real în ultimii 13 ani, să fie cunoscut de cât mai mulţi şi conştientizat de alegători.

Nicolae Henegariu

Săptămâna roşie 28 iunie-3 iulie 1940 sau Basarabia şi evreii de Paul Goma, Editura Museum, Chişinău, 2003, 91 p.

Intitulat cu modestie «eseu», studiul lui Paul Goma este o lucrare în genul «eseului de investigaţie literară», gen făcut celebru de nu mai puţin celebrul dizident Alexandr Soljeniţîn. Ca şi la Soljeniţîn ori la alţi dizidenţi din Blocul sovietic, talentul artistic al celui care a fost numit în mod inspirat şi îndreptăţit «un Soljeniţîn român» se împleteşte – şi în această din urmă carte – cu fina analiză psihologică, cu competenţa istoricului şi cu reflecţia morală.

Lucrarea a fost scrisă în februarie 2002, iar de atunci a fost publicată în ţară, în serial, în revista «Vatra». Împreună cu o bună parte a lucrărilor scriitorului, *Săptămâna...* poate fi găsită, în acces liber, şi pe situl său, la adresa **www.biblioteca.paulgoma.net**, unde se află la a doua ediţie. Spre deosebire de toate celelalte scrieri ale lui Goma apărute în România, lucrarea a fost întâmpinată cu o tăcere pe măsura subiectului: mormântală adică. Iar raţiunile acestei tăceri colective par să rezide în cu totul altceva decât în «legea tăcerii» impusă scriitorului de intelighenţia română «interioară», pentru îndrăzneala unui «exterior» ca el de a o fi întrebat cu ce se prezintă la judecata de apoi a intelectualilor. Ele par să stea – cum vom căuta să arătăm în continuare – în subiectul însuşi.

De această dată autorul ne propune o interogaţie-meditaţie pe marginea unui eveniment istoric bine determinat: cel al retragerii trupelor române din Basarabia şi Bucovina şi al evenimentelor tragice din acelaşi an 1940. În ciuda scurtimii, textul este foarte dens, bine închegat, clar, iar argumentaţia impecabilă. Fapt care îl face să fie citibil dintr-o suflare, însă greu de rezumat. Tocmai de aceea nici nu vom încerca să o facem, lăsând plăcerea cititorului, ci îi vom da oarecum ocol.

Întrebarea de început este pusă şi urmărită într-o manieră riguros ştiinţifică. Ea porneşte de la o observaţie psihologică: aceea că brutalitatea cu care românii i-au masacrat pe evrei în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial îşi are resortul în comportamentul reprobabil şi/sau criminal al populaţiei neromâne din Basarabia şi Bucovina, între care majoritari erau evreii, în perioada retragerii autorităţilor române din teritoriile cedate Uniunii Sovietice în urma notelor ultimative sovietice din 26 şi 27 iunie 1940. Explicaţia autorului pentru această brutalitate constă în *răzbunare*. În amplul său studiu asupra exterminării evreilor din Europa (Hasefer, Bucureşti, 1997, pp. 668-702), Raul Hilberg nu găsea o explicaţie pentru alternanţa dintre, pe de o parte, modul neorganizat cu care românii îi masacraseră pe evrei şi, pe de alta, stoparea procesului de exterminare cerut insistent de germani. Căci termenul de «oportunism ambiguu», folosit de autor, nu explică nimic. Răspunsul ne apare acum, în urma studiului lui Goma, într-un mod clar: românii îi masacraseră pe evreii din Basarabia şi Bucovina (dar şi de pe teritoriul naţional: Pogromul de la Iaşi şi Trenul Morţii), şi în primul rând pe aceia – căci cei din Vechiul Regat nu au fost deportaţi –, cu o grabă care îi speriase şi îngrijorase chiar şi pe germani, tocmai pentru că ei aveau problema lor cu evreii, şi în primul rând cu *acei evrei*. Resortul motivaţiei lor poate fi găsit în chiar săptămâna relatată de autor.

O asemenea manieră de a pune întrebarea este posibilă pentru că Goma stăpâneşte un lucru indispensabil istoricului: cronologia. Şi se întreabă ce a fost înainte nu pentru a justifica ce a fost după, ci pentru a-l explica şi a-l declara ca nejustificabil. Cităm: «Oricum, în sarcina şi pe conştiinţa României rămân în jur de 200000 de suflete – şi se ştie: crima începe de la ***unu***.» (p. 6) Deşi poate fi citită ca o invitaţie implicită la un exerciţiu de responsabilitate pentru orice membru al unei comunităţi – asumarea cinstită a vinei de către români, în paralel cu asumarea vinei de către evrei pentru răul făcut de conaţionalii lor – cartea nu are nimic pedagogic. Ea este în egală măsură o manieră de exersare a facultăţii intelectualului, intelectul, şi un model autentic de examen de conştiinţă.

Principala bază documentară a analizei autorului este incontestabilă chiar şi pentru lectorul cel mai partizan, fie el sionist ori naţionalist român: ***Cartea Neagră – suferinţele evreilor din România*** a sionistului comunist Matatias Carp (Diogene, Bucureşti, 1996), ***Rusia, România şi Basarabia*** a evreului fost comunist Mihail Bruhis (Universitas, Chişinău, 1992) şi mărturia evreului fost comunist utopic Z.K. Gr. Vindeleanu (în «Basarabia», nr. 6, 1991, Chişinău). Înseşi rapoartele din epocă ale Armatei şi Jandarmeriei Române, publicate de Comunitatea Evreiască din România (***Evreii din România între anii 1940-1944, vol. III, 1940-1942: Perioada unei mari restrişti***, partea I-a, Hasefer, pp. 16-41), sunt, în marea lor majoritate, seci, fără culoare ideologică şi sunt confirmate de celelalte surse. Însă scopul publicării lor a fost acela de a anula veracitatea unei părţi neprecizate cu ajutorul... minunii Securităţii, Mihai Pelin (p. 31).

Paul Goma demistifică, pe rând: dubla contabilitate a victimelor dintre evrei (în fapt, imputabile ungurilor, includerea în contabilitate a emigranţilor, a dispăruţilor, a comuniştilor care au optat pentru URSS şi a emigraţilor în Palestina); pretinsa obiectivitate a lui Matatias Carp; anexarea memoriei Şoahului întreprinderii sioniste de spoliere a fostelor state comuniste; pretinsa inocenţă a evreilor în instaurarea comunismului în Basarabia şi Bucovina şi, ulterior, în România; diabolizarea lui Antonescu, cel care, pe de o parte, ordonase trecerea Prutului şi eliberarea românilor de sub teroarea bolşevică, iar, pe de altă parte, masacrarea evreilor de dincolo de Prut. Şi, în demersul său, Goma îndepărtează zgura ideologică ce se aşează peste discursul istoric şi peste cel moral: sionismul şi naţionalism-comunismul românesc remanente.

Mişcare naţionalistă evreiască născută în perioada de apogeu a statelor naţionale şi de maximă expansiune a colonialismului european, sionismul politic capătă caracteristici noi după Holocaust şi după constituirea statului Israel. Exclusivismului doctrinar tradiţional i se adaugă o pedagogie specifică a Şoahului: acesta din urmă este prezentat ca proba de netăgăduit a validităţii sionismului, iar statul Israel este propus ca realizare finală a naţionalităţii evreieşti. În plus, începând din 1951 victimele nazismului şi militanţii evrei din Rezistenţă sunt comemoraţi împreună, fapt care privilegiază o logică a acţiunii, în dauna inacţiunii; indică o distincţie între eroi şi victime, primii în teritoriile israeliene, ceilalţi în diaspora – văzută ca o vale a plângerii, ca o succesiune de persecuţii, de pogromuri şi de opresiuni. Consecinţa este o neîncredere a sioniştilor în lumea exterioară, considerată ostilă şi capabilă de distrugere. Iar reciproca: criticii politicii sioniste (de ocupaţie şi de segregare faţă de palestinieni, de instrumentalizare a Şoahului) sunt trataţi de antisemiţi (dacă sunt neevrei) sau de bântuiţi de «ura de sine» (dacă sunt evrei).

Chestionat de *The New York Times*, în martie 2001, ce crede despre cartea lui Jan T. Gross, ***Vecinii*** – care vorbeşte despre masacrul de la Jedwabne din Polonia, unde polonezii au asasinat, tot după 21 iunie 1941, 1600 de evrei, pe care i-au acuzat de colaborare cu NKVD la maltratarea, deportarea şi lichidarea fizică a populaţiei locale – Adam Michnik s-a întrebat oarecum retoric dacă ei, evreii, nu au partea lor de vină în acea tragedie colectivă (în ***Restauraţia de catifea***, Polirom, Iaşi, 2001, pp. 320-340). La noi, publicaţiile Comunităţii Evreieşti nu fac altceva decât să evite această întrebare-asumare a părţii de vină a evreilor, atît pentru comportamentul lor în timpul cedării Basarabiei şi Bucovinei, cît şi în instaurarea comunismului. Este cazul nu doar al culegerii de documente indicată mai sus, ci şi al lucrării lui Teodor Wexler şi Mihaela Popov, ***Anchete şi procese uitate 1945-1960*** (Fundaţia Wilhelm Filderman, f.l., f.a. – 2002), unde declaraţii politice de tipul: «Un evreu fără Dumnezeu este un păgân chiar dacă vorbeşte evreieşte» sau «Un evreu care a devenit comunist a încetat să mai fie evreu» (vol. I, p.57) nu explică nimic, ci întreţin mistere şi acoperă culpe. Şi este suficient să indicăm aici doar existenţa sioniştilor comunişti din Israel, Mapam şi a organizaţiei sale de tineret, Haşomer Haţair – foarte activă în România pînă la lichidarea definitivă a mişcării sioniste – care aveau în programul lor atât principiul luptei de clasă, cât şi pe cel al naţionalităţii evreieşti (sionismul); apoi, numărul foarte ridicat al comuniştilor de origine evreiască, comparativ cu procentul acestei populaţii din totalul populaţiei României, în structurile represive ale României comuniste din primul său deceniu de existenţă şi, în special, în nomenclatura superioară.

Nici printre istoricii din România situaţia nu se prezintă în mod radical diferit. Probabil de frică să nu fie taxat drept naţionalist sau chiar antisemit, ori pentru că se află sub influenţa sionismului, Marius Oprea, istoric din tânăra generaţie, nu trage nici o concluzie din faptul că 25 % din ofiţerii superiori şi 10 % din cadrele Securităţii erau în 1949 de origine evreiască, faţă de circa 2 % cît reprezentau evreii în ansamblul populaţiei ţării (***Banalitatea răului. O istorie a Securităţii în documente 1949-1989***, Polirom, Iaşi, 2002, pp. 66-67). În mod egal, acelaşi autor foloseşte vocabularul sionist pentru a desemna emigrarea evreilor în Palestina după cel de-Al Doilea Război Mondial (***Alya în arhivele Securităţii***, în «Observator cultural», nr. 101, ianuarie-februarie 2002). Termenul de *alya* semnifică în ebraică migraţia unui evreu către pământul lui Israel, iar din punct de vedere istoric este folosit pentru a indica cele cinci valuri ale emigraţiei evreieşti către Palestina, înregistrate în mod oficial de către istorici, între 1882 şi 1939. Semnificaţia primă a termenului este religioasă, şi ea trimite în primul rînd la antichitate, când poporul lui Israel făcea pelerinaje de trei ori pe an pentru a aduce ofrande şi sacrificii în sanctuarul central de la Ierusalim. După dispersie, *alya* semnifică plecarea celui care, din motive religioase, vrea să viziteze Ţara Sfântă sau doreşte să moară acolo. Apropriindu-şi o asemenea terminologie, istoriografia sionistă stabileşte o legătură directă între prezent şi trecut, amestecând în mod nepermis sacrul cu profanul (v. Jean-Cristoph Attias şi Esther Benbassa, ***Israël, la terre et le sacré***, Flammarion, Paris, 2001, p. 260 în special).

Istoriografia chestiunii raportului evreilor şi românilor cu comunismul şi a celei a masacrării evreilor de către români se resimte, în acest moment, şi de pe partea ei sionistă (care am văzut că nu corespunde perfect cu cea evreiască), şi de pe cea a românîştilor (care nu este reprezentată doar de români). Căci istoriografia sionistă este asemănătoare întrucâtva celei a fostului front istoric naţionalist-comunist: ea nu se poate reconcilia cu realitatea fără să-şi nege bazele ideologice şi mitologia aferentă. Iată de ce o recunoaştere ca cea a Lyei Benjamin este singulară: «Până să se confrunte cu realitatea dictaturii comuniste tineretul trecut prin ororile războiului a sperat că o societate egalitară şi internaţionalistă [a se citi: comunistă – *n.n.*] ar fi alternativa aşteptată, menită să asigure o lume nu numai mai bună ci şi fără războaie şi conflicte interetnice. O generaţie a crezut în idealuri care s-au dovedit tot propagandă.» (în «Realitatea evreiască», nr. 180, 25 ianuarie-15 februarie 2003). Comparativ însă cu situaţia din Israel, unde se poate constata o anumită democratizare a dezbaterii publice şi/sau istorice, o punere în discuţie a postulatelor de bază ale sionismului şi a efectelor sale asupra discursului ştiinţific, sub presiunea mediilor intelectuale din Occident, în România situaţia este mai proastă, căci asistăm de 13 ani doar la o liberalizare a discursului public şi/sau istoric, care este din ce în ce mai limitată după venirea la putere a forţelor politice de extracţie bolşevică din 2000. Şi ea va rămâne astfel atâta vreme cît va fi greu de înţeles ceea ce Paul Goma nu oboseşte să repete, şi anume: că democraţia este ceva care se cucereşte, iar nu care se primeşte cadou.

Paul Goma a fost şi a rămas un înaintemergător în acţiunea civică, la fel ca şi în literatură (înţeleasă în sensul cel mai general). El reprezintă dacă nu singurul, printre puţinele repere certe în deriziunea contemporană românească, un exemplu şi un îndemn pentru istoricii tineri de a aborda cu curaj subiecte nu doar complicate din punct de vedere intelectual, ci şi încărcate moral, precum cel din cartea pe care tocmai o recenzăm. Sau, rămânând în acelaşi registru, chestiunea raporturilor evreilor şi românilor cu comunismul ori vinderea de către comuniştii naţionalişti români a cetăţenilor români de origine evreiască şi germană – subiect tabu pentru istoriografiile de inspiraţie sionistă şi naţionalistă română.

Să fie acesta începutul!

Mircea Stănescu

Bucureşti, 23 mai 2003

De ce nu s-au găsit arme de distrugere în masă în Irak?

Benedict Adamescu, 30.05.2003
Documentar BBC preluat de pe Internet, prin casetă vocală

Voci celebre, declaraţii impresionante. Tony Blair afirmând că planurile lui Saddam de folosire a armelor biologice vor fi activate în 45 de minute, George Bush spunând că, după estimările Serviciilor de Informaţii, Saddam are materialele necesare pentru a produce 500 de tone de sarin, iperită şi gaze paralizante, cu care pot fi omorâte nenumărate mii de oameni. Declaraţii făcute, fireşte, înainte de lansarea războiului. Inspecţiile ONU au fost reluate toamna trecută dar guvernul american nu a crezut nici o clipă că ele vor da rezultate. Distrugerea regimului din Irak era considerată de administraţia Bush o pre-condiţie necesară pentru găsirea armelor. Regimul a fost distrus. Armele, însă, nu s-au găsit.

Şeful inspectorilor ONU, Hans Blicks care fusese considerat prea moale de americani, îi critică acum el pe ei. „E îngrijorător că argumentaţia lor s-a bazat, într-o măsură atât de mare, pe informaţii care par să fi fost dubioase". Campania militară din Irak a fost surprinzător de uşoară. Nu numai că Saddam n-a recurs la arme chimice şi biologice, dar armata lui regulată s-a dezintegrat în faţa puterii de foc fenomenale a americanilor. Imediat americanii şi britanicii au început să caute armele de distrugere în masă. De câteva ori au crezut că au reuşit, dar praful din nişte containere s-a dovedit a fi insecticid, lichidul din bidoanele găsite lângă nişte lansatoare de rachete era chiar combustibil pentru acele rachete.

Cea mai recentă descoperire sunt două dube echipate ca laboratoare mobile, dar în care nu s-a găsit nici urmă de substanţe interzise. După două luni de căutări zadarnice, Tony Blair se apără aşa: „Vorbiţi de parcă nimeni n-a crezut niciodată că Saddam are arme de distrugere în masă şi deodată noi ne-am gândit că, poate, le are şi, bazându-ne pe frânturi de informaţii, am invadat Irakul. Motivul pentru care, timp de 12 ani, s-au tot adoptat rezoluţii ONU este că ştim sigur că Saddam a avut arme de distrugere în masă. Ştim sigur că le-a ascuns multă vreme şi ştim sigur că i-a obstrucţionat pe inspectori. De aceea vă pot spune că, din informaţiile pe care le primim, sunt foarte optimist, aşa cum eram şi acum o lună. Dar va mai dura până când vă vom putea anunţa ce am găsit. Şi, sincer să fiu, nici nu e prioritatea noastră acum. Prioritatea e să repunem Irakul pe picioare".

Dezacordul, ca să zicem aşa, e gramatical. „Ştim că Irakul a avut arme de distrugere în masă", spune primul-ministru britanic, dar le mai avea în 2002? întreabă scepticii. Profesorul britanic Richard Gordich este coredactor al Jurnalului de informaţii şi securitate naţională: „Cred că o parte din informaţii sunt depăşite. Cred că o parte din armament, în primul rând stocurile chimice şi biologice, sunt în starea în care nu mai pot fi activate şi s-ar putea să fi fost în această stare deja acum doi ani. Dar deocamdată nu s-au găsit nici măcar asemenea stocuri, să le zicem expirate". Ministrul american al Apărării Donald Rumsfeld a spus săptămâna aceasta că s-ar putea ca irakienii să fi distrus chiar ei tot ce putea justifica un atac american. Ar fi ironic să fie aşa pentru că atacul s-a produs oricum. Un scenariu mai sinistru a fost avansat deja toamna trecută de directorul CIA George Kenet, care a avertizat că un atac american împotriva Irakului l-ar putea determina pe Saddam să predea teroriştilor islamici armele interzise, lansând astfel un contraatac, cum s-ar zice de dincolo de mormânt. Ar fi ironia ultimă pentru că scopul declarat al războiului a fost de a-l împiedica să facă tocmai asta.

Legăturile regimului Saddam cu organizaţia Al-Quaeda au fost celălalt argument cu care administraţia Bush şi guvernul britanic au susţinut necesitatea unui război preventiv. La 5 februarie secretarul de stat Collin Powell a făcut o prezentare detaliată a acuzaţiilor în Consiliul de Securitate: fotografii din satelit, interceptări telefonice şi alte probe care, însă, la o analiză obiectivă s-au dovedit neconcludente. Powell a afirmat atunci că Saddam a oferit adăpost oamenilor lui Osama Bin-laden. „Aceşti oameni au studiat la Al-Quaeda, cu baza la Bagdad, coordonează acum mişcarea de persoane, bani şi tehnică în întregul Irak pentru uzul reţelei sale. Ei operează liber în capitală de peste opt luni". După ocuparea Bagdadului au fost capturaţi unul sau doi palestinieni cunoscuţi pentru activităţi teroriste, dar nici un afiliat al lui Bin-laden care, de altminteri, a fost întotdeauna duşmanul de moarte al lui Saddam Husein. „Nu s-a găsit nimic nici la baza de instrucţie din oraşul Salvan-Pak", spune ziaristul de investigaţie american Simon Herst de la revista *New Yorker*. „La televiziunea publică şi *The New York Times*, un număr de dizidenţi irakieni descoperiţi de Congresul Naţional Irakian, oamenii lui Chailavid, au început să spună că Al-Quaeda făcuse instrucţie teroristă în Irak. Că la Salvan-Pak au văzut un avion de pasageri Boeing 707 pe care teroriştii se instruiau în metode de deturnare, deci, că Irakul a fost direct în spatele atentatelor de la 11 septembrie. În realitate, doi foşti analişti de informaţii americani mi-au spus că la Salvan-Pak se făcea instrucţie contra terorismului. Tabăra fusese chiar construită cu ajutorul britanicilor după ce, în 1986, extremiştii pro-iranieni deturnaseră un avion irakian care s-a prăbuşit".

Sigur, programele de televiziune nu sunt chiar culegere de informaţii profesionistă; când Colin Powell a afirmat în Consiliul de Securitate că Al-Quaeda opera la Bagdad, el se baza pe surse verificate de serviciile de informaţii, sau aşa s-ar fi căzut, dar cu acelaşi prilej secretarul de stat a calificat drept superbă calitatea informaţiei dintr-un dosar publicat cu câteva zile mai devreme de guvernul britanic. Un specialist de la Cambridge a descoperit, însă, că părţi ale dosarului fuseseră copiate cuvânt cu cuvânt din teza de doctorat, veche de şase ani şi publicată pe Internet, a unui exilat irakian din California. Deasupra hohotelor de râs batjocoritor, s-a auzit vocea de profet biblic a celui mai vechi membru al Camerelor Comunelor, laburistul de stânga Cambiel: „Parlamentul a fost înşelat, poporul britanic a fost înşelat, şi nu într-o chestiune neînsemnată ci într-o chestiune care determină pacea sau războiul".

Săptămâna trecută ziarul *Financial Times* a publicat o investigaţie amplă a evenimentelor care au dus la campania din Irak. Concluzia ziarului e că războiul fusese decis deja la mijlocul lunii decembrie a anului trecut, dar administraţia Bush avea nevoie de tevatura cu armele de distrugere în masă, spune Simon Hurse: „Dacă se spunea pur şi simplu poporului american că Saddam e un om oribil şi înspăimântător şi trebuie să-l terminăm pentru că e un om oribil şi înspăimântător, nu s-ar fi întâmplat nimic, dar ştiau că, dacă vor convinge poporul american că Saddam e potenţială ameninţare la adresa Statelor Unite, la adresa securităţii naţionale, că are arme de distrugere în masă, că are contacte cu Al-Quaeda şi că e capabil să dea arme unor cunoscute grupări teroriste, atunci vor putea vinde războiul". Şi cam aşa s-a şi întâmplat. În februarie un sondaj arăta că 72% din americani cred posibilă, sau foarte posibilă, implicarea personală în atentatele de la 11 septembrie.

Întrebarea este: o credeau şi liderii americani? Şi dacă da, pe ce bază? Săptămâna trecută s-a aflat că Agenţia Centrală de Informaţii a lansat o anchetă pentru a stabili cât de corecte au fost evaluările privind regimul Saddam şi programele de înarmare ale acestuia. Un grup de foşti angajaţi ai agenţiei vor examina rapoartele secrete redactate înainte de război şi le vor compara cu ceea ce s-a descoperit în Irakul ocupat de americani. Nu este o anchetă menită să descopere vinovaţi, a precizat un reprezentant al Agenţiei, nici să dea note, ci să amelioreze funcţionarea pe viitor a comunităţii de informaţii. Vor fi examinate, însă, rapoartele tuturor agenţiilor care se ocupă cu culegerea şi prelucrarea informaţiilor, inclusiv cele ale Pentagonului, ori, în chestiunea Irakului, Pentagonul şi Agenţia Centrală de Informaţii se află de mult în conflict. Ideea de a compara după război rapoartele de informaţii cu faptele a fost lansată încă în octombrie trecut de ministrul Apărării Donald Rumsfeld, iritat că analiştii CIA nu cred în legăturile dintre Al-Quaeda şi Irak. Acum, când dubiile acestora par să se fi confirmat, ancheta e menită, poate, să restabilească prestigiul Agenţiei Centrale de Informaţii, ştirbit grav în urma atentatelor de la 11 septembrie. Întreaga schimbare de politică externă a administraţiei, adoptarea unei politici pro-active, care a culminat cu intervenţia din Irak, se poate explica prin şocul produs de atentatele sinucigaşe. „Atunci s-a schimbat şi situaţia din domeniul culegerii de informaţii", spune Simon Hurse. Însă s-a întâmplat în America un lucru foarte simplu: un grup de oameni care lucrează la Pentagon sub ministrul Donald Rumsfeld, majoritatea lor oameni cu vederi foarte conservatoare, noi le spunem neo-conservatori, au pus mâna pe procesul de informaţii din stat.

După 11 septembrie, la Ministerul Apărării s-a înfiinţat Biroul de Planuri Speciale, OSP, condus de Abraham Sulski, un vechi colaborator al ministrului adjunct Paul Wolfovitz... şi al celuilalt neo-conservator proeminent din apărare, Richard Pearl. Biroul este supervizat de un alt adjunct al ministrului Apărării, William Ludi, susţinător şi el al războiului cu Irakul. Analiza informaţiilor nu intră însă oficial în atribuţiile biroului, dar generalul maior Eduard Dukinson, fost ofiţer de informaţii militare, îl acuză că tocmai asta face, şi într-un mod concret. „În mod normal, serviciile de informaţii au şi răspunderea de a interpreta faptele pe care le culeg şi de a produce o evaluare a sensului acestora. Această unitate, însă, se pare că îşi asumă răspunderea interpretării şi o face în aşa fel ca interpretarea faptelor să se potrivească cu ce vor să audă factorii de decizie din Ministerul Apărării".

Continuare în pagina 7

EMIL HUREZEANU ŞI OPORTUNISMUL (sau lupul în blană de oaie)

Persoana lui Emil Hurezeanu era asociată cu imaginea unui român onorabil, educat, afin cu valori şi caractere ale unor oameni care ar fi exclus apropierea de un premier ca Adrian Năstase şi acoliţii săi. Mulţi au fost şi poate vor rămâne, din păcate, cuceriţi de felul de a se purta şi a vorbi al lui Hurezeanu, întotdeauna cu un *look* şi cu un discurs bine puse la punct, care fac ca apariţiile lui publice să fie mult mai interesante decât ale unui ziarist obişnuit. Hurezeanu se distingea în grupul de jurnalişti de elită.

Activitatea la posturile de radio *Europa Liberă* şi *Deutsche Welle* a construit o imagine din care nu lipsea prestigiul profesionalismului, ***care include obligaţia morală de a spune adevărul şi de a fi imparţial***. Aşa s-a ajuns ca oameni de bun simţ, de la simpli spectatori ai peisajului mass-media până la intelectuali remarcabili, să se ataşeze chiar sentimental de domnul Hurezeanu. Tocmai de aceea şocul generat de *pactul* lui cu Adrian Năstase şi PSD este cu atât mai pervers, mai greu de înţeles şi acceptat. Am auzit oameni comentând cum, vizionând de curând emisiunea de noapte a lui Marius Tucă, perplexaţi de motivaţiile prin care Hurezeanu încerca să-şi justifice noul rol de consilier personal al primului ministru, au adormit cu greu tot întrebându-se *cum e posibil*?

Pentru un om raţional şi demn, toate aceste „calităţi" seducătoare ale d-lui Hurezeanu n-ar trebui să conteze decât în sensul în care ele trebuie luate în serios ca ***redutabile mijloace ale domniei sale de a profita de inocenţa şi buna noastră credinţă***. Acum, după faptul împlinit, lucrurile au devenit mai clare. Noua ipostază politică a lui Hurezeanu deconspiră că la originea personalităţii sale „carismatice" nu se află în fond decât un scenariu de curtoazie, un efort de imagine prin care să corupă minţile şi încrederea majorităţii. Este clar că, în felul lui de a fi şi de a gândi, ***Emil Hurezeanu consideră că românii, în general, sunt nişte proşti uşor de excitat, de convins şi de dominat***. Câştigul „afacerii" cu PSD face mai mult decât îndelungata sa „fidelitate" faţă de ideile cu care ne-a obişnuit. De altfel, şi această consecvenţă pare îndoielnică acum când se cunosc încercările de pătrundere în politica de la putere, când în dreapta când în stânga. Trecerea în serviciul stângii a fost strategic premeditată şi concretizată printr-un *lobby* mediatic pentru putere.

Aşa se explică încercarea lui de ***falsificare a celor mai elementare adevăruri*** pe care orice om de bun simţ le cunoaşte în legătură cu PSD: că ***este un partid împânzit de foşti securişti şi lideri corupţi, incompetenţi şi aroganţi, care îngroaşă sărăcia majorităţii şi încearcă să se legitimeze prin jocuri abile de imagine.*** Or, numai un orb sau un impostor şi-ar putea permite să spună ca Hurezeanu, noul consilier personal al lui Adrian Năstase pentru probleme de „comunicare", că în România lucrurile stau mai bine ca niciodată, că actuala guvernare este una cu un extraordinar potenţial politic, cu şansa unor mari realizări ce nu trebuie ratate... Pentru el, marea problemă a corupţiei, a baronilor locali, e doar o chestiune derizorie, un rău necesar care să asigure „forţa" unui partid puternic ca PSD. Mai mult, cine o critică, adică opoziţia politică, presa şi societatea civilă, toate adormite în negaţie, o face doar de dragul criticii, ca o expresie a unor frustări şi cauze imaginare. Esenţa mesajului d-lui Hurezeanu ar fi, deci, ca toţi românii să acorde încredere şi suport actualului guvern, mai ales d-lui Năstase, omul despre care este convins că are „mai multe calităţi decât defecte".

Cu siguranţă, posibilităţile malefice ale lui Hurezeanu se vor înmulţi, mai ales acum, sub acoperirea „legitimităţii PSD". Lucrurile se anunţă grave cu jurnalistul Hurezeanu, care, de „dragul României", s-a hotărât să coordoneze cosmetizarea problemelor premierului. Ce ar putea să rezulte? Cu siguranţă, acelaşi Năstase, pe care îl vom recunoaşte deghizat în varianta Hurezeanu, un fel de „lup în blană de oaie".

Toate aceste date fac din dl. Emil Hurezeanu un caz tipic de oportunism. Gravitatea lui este cu atât mai mare cu cât imaginea jurnalistului, până nu de mult pozitivă, s-a dezintegrat pe neaşteptate, lăsând în urmă afinităţi înşelate şi dezorientate.

Liviu Vălenaş

SOMNUL NAŢIUNII NAŞTE MONŞTRI

„Lecţie de istorie"

• **Preşedintele Iliescu**, cu ocazia lansării cărţii sale „Integrare şi globalizare" îi învaţă istorie şi îi pune la punct pe occidentali: „În dialogul meu cu occidentalii le spun că, uneori, au o poziţie din asta paternalistă, arogantă, scorţoasă, imperială faţă de periferia Europei care am fost… Păi, americanii ce postură au ca să judece vechiul şi noul, când ei există ca stat de vreo două sute şi ceva de ani… Adevărata veche Europă e aici unde suntem noi, noi nu suntem noua Europă... Europa veche de azi, deci Europa Occidentală, s-a născut mult mai târziu… în Europa Occidentală era barbarie: trăiau în păduri, în condiţii de înapoiere istorică".

RECUNOAŞTERE

• **Cosmin Guşă**, secretar general al PSD, recunoaşte că liderii PSD cumpără electoratul prin cadouri, prin promisiuni legate de banii bugetului sau prin ameninţări. Referindu-se la afirmaţia lui Nicolae Mischie şi anume că „Bugetul comunei stă în pixul meu", Guşă a spus: „Comportamentul lui Mischie nu e blamabil, el a spus că primarul PSD ajută comunitatea cu fonduri. Oamenii aleşi ai PSD se pot interesa mai repede de fonduri de la buget şi de la UE, ei au acces la aceste discuţii".

GREA DILEMĂ PENTRU PARTID!

• **Guvernul s-a angajat** prin Memorandumul suplimentar de politici economice aferent acordului stand-by să prezinte Fondului Monetar Internaţional un raport privind urmărirea în justiţie a persoanelor implicate în operaţiuni financiare ilicite, inclusiv cele de la FNI şi Banca Română de Scont. Cu alte cuvinte, este vorba de cercetarea penală a lui Sorin Ovidiu Vântu, infractor dovedit înainte de '89, multimiliardar dovedit azi, care a sprijinit băneşte unele partide parlamentare şi tocmai de aceea rămas necercetat de justiţie. Grea dilemă pentru partidul de guvernământ care riscă să fie victima unor dezvăluiri ale domnului SOV, dacă îl lasă pe mâna Parchetului, sau îşi periclitează relaţia cu Fondul Monetar Internaţional prin muşamalizarea marilor afaceri de spălare de bani din România.

PROTESTE INUTILE

Adrian Năstase, preşedintele PSD, a declarat la o emisiune TV că PNL a fost sprijinit de PSD pentru a fi partener al partidului de guvernământ în opoziţie şi pentru a fi o alternativă la guvernare. „Relaţia mea cu Theodor Stolojan este foarte bună pentru că am lucrat împreună, ne ştim foarte bine, îl apreciez foarte mult".

Cu toate protestele PNL la declaraţiile premierului, pare verosimilă exprimarea unui fruntaş liberal cum că PSD-ul consideră Partidul Naţional Liberal dreapta „social-democraţiei" române…, o dreaptă a stângii.

IARĂŞI CORUPŢIA...

Guenther Verheugen, comisarul european pentru extinderea UE, după o întâlnire cu ministrul de Externe Mircea Geoană la Bruxelles, a atras atenţia asupra faptului că România mai are încă de rezolvat problema corupţiei şi privatizarea întreprinderilor de stat. România şi Comisia Europeană au ca obiectiv comun finalizarea negocierilor de aderare până cel puţin la sfârşitul lunii octombrie 2004, când expiră mandatul actualei comisii, pentru semnarea tratatului de aderare la începutul anului 2005. Raportul de ţară privind România, în curs de redactare, va depinde de eforturile şi de rezultatele administraţiei de la Bucureşti în a îndeplini condiţiile „foii de parcurs" stabilite de Uniunea Europeană, a declarat comisarul european.

PENTRU UNII MUMĂ...

În timp ce guvernul caută „resurse bugetare" pentru acoperirea plăţilor de la capitolul pensii şi aducând în sapă de lemn micii contribuabili obligaţi sub ameninţarea executării silite să-şi plătească impozitele şi numeroasele taxe, marile societăţi de stat şi particulare sunt iertate, scutite sau amânate de la plata taxelor. Astfel, restantele la plata contribuţiei pentru asigurările sociale dintre regiile şi marile întreprinderi de stat sunt:

– CN a Huilei Petroşani: 2846 miliarde lei
– CN a Lignitului Oltenia: 2419 miliarde lei
– ISPAT Sidex Galaţi: 1346 miliarde lei
– Metale Preţioase Maramureş: 794 miliarde lei
– Roman Braşov: 737 miliarde lei
– Siderurgica Hunedoara: 728 miliarde lei
– Tractorul Braşov: 566 miliarde lei
– Căile Ferate Bucureşti: 356 miliarde lei.

Dar şi întreprinderile particulare au restanţe semnificative, deşi sunt societăţi profitabile şi nu banii le lipsesc. Iată câteva exemple:

– Rieni Drinks: 14 miliarde lei
– European Drinks: 13 miliarde lei
– SC Construcţii Erbaşu: 8,3 miliarde lei
– Dorna Lactate: 5,1 miliarde lei
– Ovo Design: 4,9 miliarde lei
– Polirom Iaşi: 4,9 miliarde lei
– Tofan Group: 2,7 miliarde lei
– Steilman Bukarest: 2,2 miliarde lei.

Aceste societăţi comerciale, precum şi altele, au o restanţă totală la plata asigurărilor sociale de 22.000 miliarde lei, în timp ce necesarul bugetului de pensii pe întregul an 2003 se ridică la 114.000 miliarde lei.

Credem că această „bunăvoinţă" a Ministerului de Finanţe se datorează unor interese politico-financiare ale PSD şi nu unor raţiuni de stat.

Aceeaşi situaţie se face simţită şi la taxa pentru şomaj, unde restanţele la plată sunt de 3.000 miliarde lei.

Grav este faptul că între sumele datorate şi neplătite la buget pentru taxa de asigurări sociale şi şomaj sunt şi sumele reţinute şi încasate de la salariaţi, pe lângă cele exigibile de la angajatori, cu urmarea că salariaţilor nu li se recunoaşte la pensionare vechimea pentru perioada în care aceste taxe nu au fost achitate.

MĂCAR ATÂT...

Revista de limbă română „APŞA, gazeta regională social-politică din Transcarpatia" anunţă examene de admitere în învăţământul superior ce se vor ţine în limba română la Universitatea din Ujgorod. Dacă în nordul Bucovinei, sudul Basarabiei şi în Transnistria dreptul la examene de admitere susţinute în limba română nu există, e bine că măcar în mica regiune de dincoace de Carpaţi din componenţa Ucrainei acest lucru este posibil.

GURA PĂCĂTOSULUI ADEVĂR GRĂIEŞTE

Premierul recunoaşte cu jumătate de gură proasta gestiune şi legislaţia aproximativă de care el însuşi este responsabil: „Problema nu am creat-o noi, ea figurează în toate rapoartele de ţară pentru România, din ultimii ani... Dacă ne apucăm să spunem ceva despre justiţie, sare dl Florea, sare doamna nu-ştiu-care şi ne spune că ne amestecăm pe zona respectivă... Ne place sau nu, evaluările care se fac în legătură cu justiţia arată că reforma nu a fost dusă la capăt şi că sunt foarte multe probleme. Credibilitatea justiţiei - se vede foarte clar în orice sondaj de opinie - e destul de scăzută. Nu e datoria mea să judec motivele; important e că avem o problemă pe care trebuie să o gestionăm".

Tot premierul ne luminează competent asupra taxei radio-TV pe care până una-alta trebuie să o plătească administraţiile de bloc, gheretele electrificate, orbii pentru televizor, surzii pentru radio, chiar şi morţii din cavourile cu lumină electrică: „Se plăteşte posibilitatea de a beneficia de anumite servicii şi nu accesul imediat la acestea. Nu se plăteşte recepţia propriu-zisă a emisiunilor radio-TV publice, ci existenţa acestor servicii". Sofiştii antichităţii ar fi geloşi pe sprinteneala minţii premierului nostru.

„PUNERE ÎN GARDĂ"

Ambasadorul Rusiei la Bucureşti, Aleksandr Tolkaci, ne informează asupra dificultăţilor ce vor rezulta din aderarea României la Uniunea Europeană: „Dacă România intră în UE, industria vinului va cădea, pentru că piaţa vinului românesc este în Est, nu în Vest. Vinul şi mobila românească au o mare căutare pe piaţa rusească". După această „punere în gardă", ambasadorul care, după cum se vede, nu intervine în treburile interne ale României precum ambasadorul american Michael Guest, se burzuluieşte: „Nu înţeleg de ce tot faceţi referire la Basarabia, eu ştiu că există doar Republica Moldova". Într-adevăr, actuala Republică Moldova a fost anexată de Rusia şi reanexată de Uniunea Sovietică. Dar continuitatea Uniunea Sovietică-Rusia nu este recunoscută de ambasador şi el o spune pentru ce: „Pactul [Molotov-Ribbentrop, n.n.] nu este problema Rusiei, ci a Uniunii Sovietice. De aceea orice referire la el este inutilă".

Ceea ce este inutil pentru ambasadorul Rusiei este important pentru România şi naţiunea română.

„CULMEA DUPLICITĂŢII"

Congresmanul american Cristopher Smith şi-a exprimat îngrijorarea faţă de modul în care guvernul de la Bucureşti aplică legile privind proprietatea. „Pare a fi culmea duplicităţii, nu aplici o lege decât atunci când termenele prevăzute în ea au expirat".

Întrebat dacă nu crede că eşafodajul legal din România creează doar iluzia legalităţii, faţada în spatele căreia o clasă cu rădăcini în era comunistă încearcă să-şi păstreze privilegiile, congresmanul a spus că există motive de îngrijorare că vechile năravuri nu au fost complet eliminate. „A promulga legi menite a eşua, atât de pline de hibe, de excepţii, încât devin ineficiente sau inaplicabile, e mai rău decât a nu face nimic, pentru că la mijloc poate fi o tentativă de inducere în eroare, de înşelăciune".

În ceea ce priveşte libertatea informaţiei şi a presei, Cristopher Smith a declarat: „Mass-media trebuie să aibă libertatea de a scotoci în căutarea adevărului, de a scoate la iveală realităţi dezagreabile fără teama unei bătăi în uşă, în faptul nopţii, din partea vreunei întruchipări a vechii Securităţi, care să te avertizeze că ai încălcat legea... Se tot promite eliminarea articolelor privind defăimarea, dar nu se face nimic".

Congresmanul a promis să pună în discuţie situaţia din România la Comisia pentru Securitate şi Cooperare în Europa al cărei co-preşedinte este şi la Comitetul pentru Relaţii Internaţionale din Camera Reprezentanţilor al cărui vicepreşedinte este.

PRESA, BAT-O VINA!

PSD recunoaşte scăderea audienţei sale electorale prin vocea lui Şerban Mihăilescu, secretar general al Guvernului, care explică actualul reflux de imagine prin revenirile guvernului asupra unor ordonanţe din ultima vreme privind plata ajutorului maternal, reducerea listei medicamentelor gratuite şi compensate, a numărului de paturi din spitale, taxa radio-TV: „În ultimele două-trei luni au fost de partea noastră o serie întreagă de reveniri care nu întotdeauna îţi dau imaginea de soliditate care se aşteaptă de la o guvernare serioasă". Comentând scăderea în sondaje a Partidului Social Democrat şi creşterea PRM, Viorel Hrebenciuc dă vina pe presă: „Da, este adevărat că PRM este în creştere şi nu avem nici o strategie în această privinţă. O să mai crească dacă voi, ziariştii, nu scrieţi nimic despre PRM". Ce să scrie ziariştii despre PRM, că şi el ca şi PSD sunt nostalgici ai comunismului, că politicienii din ambele partide s-au îmbogăţit din afaceri necurate, că şi unii şi alţii au printre ei numeroşi securişti pe care îi protejează şi îi promovează, că împreună îşi văd de interesele personale şi de grup în detrimentul interesului naţional?

BOMBOANA DE PE COLIVĂ

Cu toate că Sfântul Sinod interzice preoţilor să facă politică militantă, cu ocazia alegerilor locale din judeţul Bistriţa-Năsăud, preotul Dumitru Zinveliu din comuna Negrileşti, preşedinte al organizaţiei locale a PSD, a îndemnat sătenii „să mergem cu Dumnezeu şi să votăm PSD... sunt plăcuţi bunului Dumnezeu deoarece au făcut doar bine acestei ţări, iar candidatul partidului la primăria comunei noastre este ales de Cel-de-Sus".

• TELEGRAFIC • TELEGRAFIC • TELEGRAFIC • TELEGRAFIC • TELEGRAFIC •

• **O trupă rock clujeană,** bine numită *Luna amară*, a fost oprită pentru a patra oară să-şi cânte una dintre amarele melodii. • Nu pentru că n-ar fi sunat frumos. • Nu pentru că ar fi avut ceva versuri pornografice (dimpotrivă, după cum se ştie, versurile pornografice sunt nu numai tolerate, ci uneori chiar şi încurajate). • Ei au fost opriţi să cânte la concertul dat în cadrul „Zilelor Europei" de la Cluj, pentru că versurile cântecului sunau cam aşa: „Ce-ai votat?/ Cum se face c-ai uitat? / Ai uitat de cei ce au murit / Ca să-ţi fie bine ţie / Miroase a prostie în întreaga Românie!" • Măi să fie, oare de ce i-o fi oprit producătorul spectacolului pe băieţii ăştia? • Bine zice românul, adevărul supără.

• **Ci-că un suflet al unui biet decedat** s-a prezentat la uşa Raiului. • Acolo, Sfântul Petru, persoană eminamente cumsecade, i-a spus: Fiule, la noi e după pofta sufletului. Ai posibilitatea să alegi: unde vrei să stai, în Iad sau în Rai? • Sufletul, cam nedecis, după ce s-a fâţâit puţin, a întrebat: Sfinte, aş putea să văd mai întâi cum este prin locurile astea? • Cum nu, taică? i-a zis sfântul, şi mai întâi l-a dus prin Rai. • În Rai, ca în Rai: îngeri frumoşi cântau din harfe şi lăute, sufletele hălăduiau pe sub copacii înfloriţi, hrănindu-se cu ambrozie cu gust de colivă şi bând nectar cu gust de fructe, tigrii se pupau cu căprioarele etc. • Dar în Iad cum e, prea sfinte? • Păi să mergem să-ţi arăt, fiule. • În Iad, petrecere grozavă: sufletele beau de stingeau, tării, beri şi vinişor, pe vetre se rumeneau porci întregi, mesele cădeau sub plăcinte şi fripturi şi, din loc în loc, câte-un drac se sprijinea alene în furcă, privind binevoitor în jur. • După vizită, Sfântul şi sufletul s-au dus din nou la... recepţie. • Sfinte Petre, a zis sufletul, după ce a chibzuit puţin, oare supăr pe cineva dacă aleg să mă duc în Iad? Nu că n-ar fi frumos în Rai, dar parcă mai mult mă trage inima către Iad! • Voia dumitale, fiule, voia dumitale! a zis sfântul, şi l-a repartizat în Iad. • Când a ajuns din nou acolo, ia petrecerea de unde nu-i. • Sufletele păcătoşilor se perpeleau pe foc, zbierând din rărunchi, alţii fierbeau în cazane cu smoală, pe alţii îi împungeau dracii cu furcile de le ieşeau ochii. • Dar ce-i asta? s-a revoltat proaspătul repartizat. Aici era ieri o petrecere grozavă, iar acuma numai chinuri!!! • Aaa, i-a răspuns dracul de la poartă, dându-i brânci înăuntru şi înfigându-i cu răutate furca în fund, ieri era campanie electorală, azi ai votat!

• **Apropo de iadul nostru zilnic,** tocmai unul dintre ai noştri a dat o scurtă raită prin Mamaia, care este exact ca anul trecut, ca acum doi, trei, patru şi cinci ani. • Scump, de calitate îndoielnică şi... fără palmieri. • După ce anul trecut, din buzunarul nostru amărât, din care nu ne mai putem cumpăra nici medicamentele necompensate, am plătit cu toţii 120.000 de dolari ca să cumpărăm prăpădiţii de palmieri cu care se dădea în stambă ministrul Agathon, se constată că, aşa cum ne spunea bunul simţ, bieţii copaci n-au rezistat iernii de la Pontul Euxin, şi şi-au dat prea timpuriu obştescul sfârşit, păgubindu-ne de această sumuliţă frumoasă, căreia i-ar fi stat mult mai bine să fie întrebuinţată pentru ceva cu folos. • Credeţi că o să fie traşi la răspundere inteligenţii care au avut ideea asta bună? • Pe naiba, ei or să huzurească în continuare nestingheriţi, şi mare minune dacă n-or să le mai vină vreo idee din asta bună, pe care bizonul mort de foame şi lipsit de medicamente o s-o plătească fără crâcneală. • Şi să te mai miri de ultimul vers din cântecelul trupei *Luna amară*?

• **Pentru că tot a venit vorba** de elegantele personaje care cârmuiesc destinele obiditului nostru popor, să amintim în două cuvinţele de nostimele avataruri conjugale ale seducătorului prefect de Alba, domnul Ioan Rus. • Ziarele au relatat cu delicii episodul dramatic, petrecut în distinsul han Sfântu Gheorghe din Ighiu, unde domnul prefect chefăluia cu o duduiţă, pe nume Simona David, despre care gurile rele spun că ar fi în relaţii de prietenie extrem de apropiată cu mai marele judeţului. • Prin preajmă se aflau tot felul de feţe palide, între care şi Dorel Burlan, posesor de multe miliarde care au încununat activitatea sa la firma *Arieşconf* din Baia de Arieş, unde e ditamai patronul. • Ei bine, când era petrecerea mai în toi, cine credeţi că intră pe uşă? • Nici mai mult nici mai puţin decât partea lezată, în speţă doamna Gheorghiţa Rus, nevasta împricinatului, umflată de furie şi însoţită de o prietenă, şi dumneaei nevastă de politician. • Urmarea a fost în cea mai pură tradiţie caragialescă: vajnica doamnă prefect s-a năpustit asupra rivalei, spunându-i cuvinte bine simţite, care se aud cu precădere în şatrele ţigăneşti şi, mai nou, în înaltele medii politice româneşti. • După ce, imparţială ca tot românul, l-a blagoslovit şi pe falnicul prefect cu niscaiva măscări, ofensata soţie a înşfăcat un tulnic de pe perete şi, manevrându-l mai vitejeşte decât cavalerii din turnirurile Evului Mediu, a cotonogit-o pe ibovnica prefectorială cu acest instrument muzical. • Cel puţin aşa spun unii martori. • Mai spun că „delicatesa" cotonogită i s-ar fi adresat protectorului firesc al... judeţului cu implorarea suavă: „Iubi, sări că mă omoară!" • Iubi a declarat jurnaliştilor că nu a avut loc decât o „discuţie mai aprinsă", legată de afaceri. • Afaceri de han probabil. • Pe scurt, „delicatesa" mângâiată cu tulnicul s-a retras cu miliardarul. • De fapt, toată întâmplarea se învârteşte printre miliarde, dat fiind că jurnalele susţin că familia Rus, prin doamna prefect, care e farmacistă, s-a ales cu 4,5 miliarde de lei numai dintr-o singură afacere în care a plimbat prin firma ei nişte alcool. Zice-se că statul a primit o ţeapă de 6 miliarde lei de pe urma plimbării alcoolului, dar, într-o ţară în care statul s-a obişnuit să primească ţepe de mii de miliarde de lei, ce mai contează 4,5 miliarde acolo?

• **Mai puţin noroc a avut Marie Noelle,** nevasta naistului Gheorghe Zamfir, a cărei suferinţă e similară celei a doamnei Rus. • Din păcate pentru dumneaei, franţuzoaica măritată cu cunoscutul instrumentist nu e înzestrată cu temperamentul viguros al doamnei farmaciste. • Aşa că, în loc să-l trimită ţigăneşte la origini şi să manevreze cu tulnicul, biata femeie a încercat să-i reproşeze soţului legătura (veche de doi ani, susţine ea) cu una din studentele lui de la Conservator. • Ei, dar aici s-a schimbat calimera: naistul este înzestrat din plin cu un temperament viguros, vulcanic am putea spune. • Aşa că nici una nici două, indispus de amestecul nevestei în viaţa lui privată, i-a administrat o mamă de bătaie, ca să înţeleagă franţuzoaica trăirile dramatice ale românului. • Marie Noelle, care mai cunoscuse vigoarea pumnilor instrumentistului, şi-a scos certificat medical. • Mai ales că spune că nu e la prima întâlnire cu pumnii soţului. • Întrebat de jurnalişti, Zamfir n-a răspuns decât că e foarte ocupat la facultate... cu studenta probabil.

• **După ce PSD a înmulţit ministrii,** mai dihai decât microbii, acum pe domnul Năstase l-a apucat austeritatea şi s-a gândit să mai înlocuiască, dintre ei, pe cei care s-au perimat şi să mai pună pe liber pe câţiva. • Aşa că dă-i reorganizare la ministere. • După care, noua formulă de guvern va lua ochii... proştilor. • Vorba românului: aceeaşi Mărie cu altă pălărie. • Că la schimbări în bine de mult nu se mai aşteaptă nimeni.

• **Domnul Stolojan este somat** zice-se de organizaţiile liberale din teritoriu să-şi depună cât mai repede candidatura pentru Cotroceni. • Organizaţiile liberale au cu siguranţă mintea cam scurtă: prea repede au uitat că, pe vremea când domnul Stolojan era prim-ministru, a fost singura dată când întreprinderile (particulare) au fost silite să-şi schimbe valuta din conturi în lei, ca în clasicele vremuri comuniste. • După această ispravă, ne mirăm că domnul susnumit pozează în apostol al capitalismului.

• **Doi cetăţeni din Drobeta Turnu Severin,** Ilie Enculescu şi Alin Marina, au murit încercând să salveze o găină căzută într-un puţ. • Bieţii oameni au rămas înţepeniţi în fântână şi n-au mai putut fi scoşi decât de pompieri. • Din păcate morţi. • Ca să vedeţi cât preţuieşte românul o găină. • Îşi dă şi viaţa pentru ea.

• **Ceea ce mi-aduce aminte de un banc de pe vremea lui Ceauşescu,** încă valabil în zilele noastre. • Ci-că în Africa, un trib de canibali a prins prin savană un englez, un american şi un român. • Şeful tribului, lingându-se pe buze, i-a comandat bucătarului: *Pe englez îl faci friptură, că e numai muşchi; pe american îl faci tocană, că uite ce gras e; şi pe pricăjitul ăsta de român îl faci ciorbă, că e numai oase, de altceva nu e bun.* • Aşteaptă şeful tribului, aşteaptă, ciorba ioc. • Îl cheamă pe bucătar şi-l întreabă: *Ce faci dom'le cu ciorba aia, că sunt mort de foame!* • *Iertare, Măria Ta,* zice bucătarul tremurând. *De trei ori am pus zarzavat în oala pentru ciorbă, şi de fiecare dată hămesitul ăla de român s-a dat la fund şi l-a mâncat pe tot!*

• **Auzim pe la televizor** că în Senatul american sunt o groază de senatori milionari (în dolari). • De asemenea, sunt şi o groază de senatori (60 din 100) care nu sunt milionari (în dolari). • La noi în Parlament, toţi parlamentarii au declarat că sunt milionari (în lei) şi nici unul nu a declarat că ar fi milionar (în dolari). • Cunoscând vigoarea fiscului american, suntem convinşi că cei 60 de senatori americani, care au declarat că nu sunt milionari, au spus adevărul. • Cunoscând complezenţa fiscului român, ne îndoim foarte tare că mulţi dintre parlamentarii români **nu sunt** milionari (în dolari).

• **Potul cel mare de la Loto,** visat ca para mălăiaţă de milioane de români, rămâne în continuare un simplu vis. • Nu ştiu cum se face, domnule, că nu iese nici un câştigător. • Vorba marelui Will, o fi şi potul ăsta făcut... din materia din care se fac visele. • Până când o ieşi, câştigătorul cel mare e însuşi Loto, care bagă liniştit în buzunar nenumăratele milioane de lei cu care visătorii se înfăţişează neabătut la agenţii.

• **Culmea taxei obligatorii pentru radio-TV** a apărut în cartierul Floreasca: acolo, într-un bloc de patru etaje în care sunt instalate contoare separate pentru consumul de electrică pe scări, la fiecare dintre cele patru scări factura pentru electricitate a venit sporită cu respectiva taxă. • Va să zică, autorităţilor nu le mai ajunge că îi pun să plătească pentru radio şi televiziune pe amărâţii care nu-şi pot permite să-şi cumpere nici măcar pâine, dar mi-te televizor; acum au început să taxeze şi scările de bloc. • Aferim!

• **Domnul Nicolau, preşedinte al TVR,** este singurul editor care-şi permite să facă reclamă televizată pentru cărţile scoase de editura dumisale, Nemira. • Ne miră, dar nu din cale afară. • Dacă ar fi şi alţi editori preşedinţi la TVR, să vezi ce de reclame televizate pentru cărţi ar apărea.

Telegrafist

*Liviu Vălenaş: „În culisele negocierilor cu Uniunea Sovietică, 1944-1947, Convorbiri cu Alexandru Danielopol” **

De la bun început trebuie să mărturisesc că acest volum (pe care am avut onoarea să-l prezint anul trecut şi la Cenaclul „Apoziţia” din München) m-a făcut să-mi dau seama definitiv că tot ce am învăţat la orele de istorie la şcoală a fost fals, sau, în cel mai bun caz, nu ni s-a spus nimic despre anumite perioade „tulburi”. S-a preferat tăcerea...

Liviu Vălenaş s-a „specializat” în ultimii zece ani în munca de „detectiv internaţional”, căutând să găsească şi să stea de vorbă cu cei care au făcut realmente istorie în perioada atât de tulbure a celui de al Doilea Război Mondial şi în anii ce i-au urmat, anii care au dus la instalarea „dictaturii proletariatului” în România. Alexandru Danielopol este una din aceste personalităţi, care, fără această carte, ar fi trecut pe nedrept în totală uitare. Este drept că, în volumul apărut în 1995 la Bucureşti, „*Basarabenii şi bucovinenii, între drept internaţional şi dictat. Documente 1944-1945,*” alcătuit de cercetătoarele de la Arhivele Statului, Lidia Brânceanu şi Adina Berciu, numele său apare menţionat din când în când. Însă volumul este o înşiruire seacă de documente de arhivă, care fac lectura dificilă pentru un cititor obişnuit, ca să nu mai vorbim de unul din tânăra generaţie, care nici nu ştie ce a însemnat totalitarismul comunist.

Liviu Vălenaş scrie însă altfel despre un capitol trist al istoriei noastre: el recurge la dialog, şi nu numai cu Alexandru Danielopol, ci şi cu Alexandru Dragomirescu-Baranga (decedat între timp) şi Romulus Cordescu, aflaţi şi ei, în circumstanţe diferite, în culisele acestor negocieri purtate, într-o atmosferă de dictat, cu Uniunea Sovietică.

Desigur însă, personajul central al volumului rămâne Alexandru Danielopol. Cum tânăra generaţie din România nu l-a cunoscut practic până la acest volum, voi transcrie, din paginile cărţii, câteva date despre el. S-a născut în Bucureşti la 17 mai 1916, ca fiu al marelui profesor Daniel Danielopol şi al Mariei Pillat, sora cunoscutului poet, fiind înrudit direct cu familia Brătienilor. Urmează, la sugestia lui Nicolae Titulescu, un colegiu iezuit în Franţa şi devine „copilul de suflet” al marelui diplomat, petrecând regulat vacanţele cu el, la Geneva, fapt ce-i permite să afle date extrem de importante despre tratativele în care era angajat Titulescu. Termină apoi facultatea de drept internaţional de la Bucureşti, având ca profesor pe Mihai Antonescu. Îşi ia doctoratul şi luptă apoi la Odessa, fiind decorat cu o înaltă medalie românească pentru bravura de care a dat dovadă. Cu ocazia prezenţei sale la Odessa, studiază tratatele de drept sovietic, ceea ce va folosi României trei ani mai târziu. În toamna anului 1944 este trimis să lucreze în Comisia română pentru aplicarea condiţiilor de armistiţiu cu aliaţii, unde i se dă o sarcină imposibilă (în cadrul punctului 5): să-i salveze de la deportare pe basarabenii şi bucovinenii refugiaţi în România şi ceruţi insistent de Stalin. Reuşeşte un adevărat miracol, salvarea aproape integrală a acestor oameni năpăstuiţi, în număr de peste 300.000! Nu se opreşte însă aici, salvează şi vasul de croazieră „Transilvania” din mâna ruşilor. De asemenea, se opune de la bun început, categoric, în Comisia de Armistiţiu, ca evreii reclamaţi de Stalin să aibă parte de un alt tratament (adică să fie „repatriaţi” în URSS); reuşeşte să-i salveze şi pe aceştia, motiv pentru care va fi decorat câteva decenii mai târziu de către Knessetul israelian cu cea mai înaltă distincţie acordată străinilor, „*Drept între Popoare*”. Epurat apoi de Ana Pauker din Ministerul Afacerilor Străine, va fi totuşi admis să lucreze în cadrul aviaţiei civile, unde va crea codul aerian român, respingând ideea copierii celui sovietic. În 1974 părăseşte România şi se stabileşte la Paris, unde va milita pentru afirmarea drepturilor legitime ale pionierilor români ai aviaţiei mondiale, Traian Vuia şi Henri Coandă în special.

O carte care se bazează pe dialog (aşa numitele „*cărţi de interviuri*”) depinde enorm de calitatea întrebărilor. Liviu Vălenaş reuşeşte să introducă în carte un ton adecvat şi o atmosferă captivantă, fapt ce face volumul deosebit de interesant, cu atât mai mult cu cât jurnalistul stăpâneşte perfect informaţia istorică, ceea ce-i permite să obţină detalii inedite de la cel intervievat.

Însă volumul nu se rezumă doar la aceste dialoguri captivante. Jumătate din text este constituit de anexe, care cuprind texte deja publicate despre acelaşi subiect, scrisori, casete audio transcrise, documente din arhiva lui Alexandru Danielopol.

Între alte documente care se vor dovedi desigur necesare istoricilor, menţionăm stenograma convorbirilor de la sediul NKVD din Bucureşti, din 3 martie 1945, care se constituie într-o dovadă a afirmaţiilor făcute de Alexandru Danielopol în acest volum. Cititorul se poate astfel convinge de fermitatea cu care Alexandru Danielopol i-a înfruntat pe coloneii din NKVD, Borisov, Gusiev şi Banserov, fără să se lase intimidat nici chiar de ameninţările voalate ale lui Borisov.

O altă anexă ilustrează contribuţia lui Alexandru Danielopol la istoria aviaţiei mondiale, domeniu încă insuficient cunoscut şi în care s-ar simţi nevoia unei cărţi care să aducă precizări.

Cartea este nu numai un instrument de lucru util cercetătorilor, ci şi o necesară reconstituire a unor momente din istoria noastră, rămase pe nedrept în umbră; ea se va dovedi folositoare mai ales tinerilor interesaţi de evenimentele dramatice ale secolului XX.

Ana Maria Trăuşan
München, mai 2003

* Liviu Vălenaş, „*În culisele negocierilor cu Uniunea Sovietică, 1944-1947, Convorbiri cu Alexandru Danielopol*”, Ed. Vremea, 240 pag., Bucureşti, 2001

De ce nu s-au găsit arme de distrugere în masă în Irak?

Urmare din pagina 3

Un fost agent CIA, Paul Fare, care a lucrat pe teren în Irak în anii 90 (a fost, cu alte cuvinte, spion), e convins că informaţii lipsite de orice valoare, provenite din interiorul ţării, au fost luate în serios pentru că le conveneau celor de la Pentagon. „E curios că, după 11 septembrie, când s-a luat decizia de a porni războiul, au început să se bazeze pe aceste informaţii. Erau nişte diletanţi în materie de analiză a informaţiilor şi care au spus: Ştim că Saddam ne înşeală. Ştim că armele astea există undeva. Hai să mergem să găsim informaţiile care dovedesc asta”. Cu alte cuvinte, au procedat exact pe dos de cum se procedează profesional. Trebuie spus că oamenii lui Rumsfeld au o părere la fel de proastă despre cei vechi, afirmând că agenţiile de informaţii au fost pur şi simplu depăşite de schimbarea care s-a produs după încheierea Războiului Rece.

Unul dintre ei i-a declarat lui Hurse: „Suski şi Ludi au câştigat dezbaterea, au făcut praf Departamentul de Stat şi CIA. Nu e nici un mister de ce au câştigat. Au câştigat pentru că şi-au prezentat argumentele mai bine. Ludi e mai deştept decât opoziţia. Wolfovitz e mai deştept. Ei l-au convins pe preşedinte că este nevoie de o nouă politică de securitate”. De câştigat, au câştigat într-adevăr, dar au avut şi dreptate. Democratul Robert Pearl, cel mai vechi membru din Senatul american şi unul din puţinii membri ai Congresului care au votat împotriva războiului, e convins că nu. „A devenit dureros de limpede după terminarea războiului că Irakul nu reprezenta nici o ameninţare pentru Statele Unite. Exagerarea enormă de către echip[illegible] Bush a armelor de distrugere în masă ca justificare pentru o invazie preventivă e m[illegible] mult decât jenantă. Ea ridică întrebări serioase privind folosirea puterii în mod iresponsabil”.

Ai putere, ai dreptate, sună o vorbă englezească veche şi resemnată. Decât că Statele Unite şi Marea Britanie sunt democraţii, nu doar în sensul că, la patru ani o dată, se ţin alegeri nemăsluite, ci şi în sensul mai profund că cei care au puterea riscă să o piardă dacă nu o exercită în mod responsabil. Deocamdată, la Londra cel puţin, au pierdut puterea doi miniştri care s-au opus războiului. Unul din ei, Claire Shoold, care a demisionat după război, considerând ilegal regimul de ocupaţie impus fără aviz ONU, declara săptămâna trecută că s-a aflat că expertul juridic al guvernului formulase o opinie similară. „Aş vrea ca toată lumea să citească opinia expertului juridic, să reflecteze la legalitate, la rolul Marii Britanii în lume, la ce fel de ţară vrem să fim. E în joc ceva foarte important aici; pentru Naţiunile Unite, pentru legislaţia internaţională şi pentru rolul Marii Britanii în lume. Şi toţi ar trebui să reflecteze la cum să facem ca ţara noastră să fie de partea dreptăţii”.

SINUCIDERILE ÎN ROMÂNIA

Numărul sinuciderilor a crescut în România la o medie de 10 pe zi, ajungând în anul 2002 la 3.486 cazuri. Dacă la o sută de mii de locuitori media pe țară a sinuciderilor este de 15,5 pe an, fruntașe dacă putem spune așa, sunt județele Harghita 38,7 cazuri la suta de mii de locuitori, Covasna cu 35,2 cazuri, Satu Mare 32,5 și Tg. Mureș 28,6. Semnificativ este faptul că în județele cu o proporție importantă de populație maghiară numărul sinuciderilor este simțitor mai mare decât în restul țării. Cei mai mulți sinucigași recurg la spânzurătoare 75%, intoxicare voluntară 10%, precipitare 9%. Aceste date sunt cuprinse în raportul anual al Institutului de Medicină Legală «Mina Minovici».

• **Sondajul de opinie**, efectuat între 4-11 aprilie de Facultatea de Științe Politice București și Facultatea Mathesis, dă pentru București următoarele date:

– la alegerile parlamentare rezultatele ar fi fost: 37,9% PSD, 20,6% PD, 18,6% PNL, 12% PRM, 4,1% PUR, 3,7% PNȚCD;

– la alegerile pentru președinte: 23,8% Adrian Năstase, 17,6% Theodor Stolojan, 17,5% Traian Băsescu;

– încrederea în personalități politice era: 48 puncte Traian Băsescu, 45 Mircea Geoană, 41 Ion Iliescu, 33 Theodor Stolojan, 30 Adrian Năstase;

– alegerile pentru Consiliul Municipal ar fi avut ca rezultate: 36% PD, 31,8% PSD, 14,3% PNL, 9,4% PRM, 3% PNȚCD;

– în disputa dintre Primarul general și consilierii locali PSD, bucureștenii sunt pentru primar 49,9%, iar pentru consilieri 11,6%.

• **Sondajul IMAS** realizat în luna mai indică pentru toată țara:

– preferințele pe partide sunt: 43,9% PSD, 19,6% PRM, 17% PNL, 10,9% PD, 5,8% UDMR;

– iar pentru București, preferințele pe partide sunt: 36,7% PNL, 34,6% PSD, 11,7% PD.

Diferențele între acest sondaj și cel al studenților de la Facultatea de Științe Politice sunt mari și relevă fie neprofesionalismul, fie înclinația către partidul de guvernământ a IMAS.

• **Barometrul GfK** publicat la 26 mai arată:

– 34% din populație o duce mai prost decât anul trecut, față de 17% care afirmă că o duc mai bine;

– 50% trăiesc de pe o zi pe alta, iar 80% nu economisesc bani;

– 54% dintre români abia își acoperă cheltuielile curente, față de 61% dintre polonezi și 73% dintre bulgari;

– 89% dintre români cred că nu-și vor cumpăra un automobil în următorii doi ani, față de 10% care susțin că vor cumpăra;

– 93% nu se gândesc să-și achiziționeze locuință sau casă de vacanță față de 6% care speră acest lucru;

– 23% vor face îmbunătățiri privind confortul locuinței;

– 32% cred că prețurile vor crește mai repede, iar 47% cred că prețurile vor crește constant;

– 9% cred că vor sta mult mai prost cu banii peste un an; 25% cred că vor sta puțin mai bine și doar 2% se așteaptă să trăiască mult mai bine.

• **Economiile populației** comunicate de Banca Națională sunt de 7 milioane lei în medie pe cap de locuitor, în timp ce în București depunerile se ridică la 27 milioane pe cap de locuitor. Economiile în valută sunt în medie echivalentul a 2,5 milioane lei; și de data aceasta Bucureștiul fiind pe primul loc cu echivalentul a 15 milioane lei de locuitor.

• **Clasamentul competitivității** realizat de Institutul Internațional pentru Managementul Dezvoltării de la Lausanne plasează România pe locul 23 din 59 de state cu peste 20 de milioane de locuitori. Primele state din clasament sunt SUA, Australia și Canada, iar dacă acceptăm ca punctaj al primei clasate 100, gradul de competitivitate al României este de 33%. Este de remarcat că din țările candidate la UE având peste 20 de milioane locuitori, România se plasează pe locul 23, Turcia ocupând locul 25, iar Polonia 27.

• **Salariul mediu** pe aprilie a fost de 6.885.534 lei brut și 4.955.273 lei net, în creștere cu 6,8% față de luna precedentă. Majorarea se datorează în principal plății primelor trimestriale și a stimulentelor cu ocazia sărbătorilor de Paște, precum și sumelor compensatorii pentru personalul disponibilizat. Salariul mediu a scăzut față de martie la edituri, în poligrafie și reproducerea pe suport magnetic a înregistrărilor, în învățământ și sănătate.

O anomalie a sistemului de salarizare este considerată de Mugur Isărescu, guvernatorul BNR, faptul că salariile cresc în sectoarele neperformante și scad în cele «care trag» economia. Astfel în sectorul de energie electrică, termică și gaze salariul mediu a crescut cu 10% ajungând la 12,4 milioane lei brut respectiv 8,5 milioane lei net, în condițiile în care aceste sectoare sunt producătoare de pierderi și au mari datorii.

În schimb, industria textilă și de îmbrăcăminte, care contribuie cu o cifră de afaceri de peste un miliard de dolari la export, fiind rentabilă și competitivă, înregistrează un salariu mediu net de 2,8 milioane lei, salariu mediu aflat pe ultimul loc dintre sectoarele de producție materială.

Față de limita sărăciei absolute, pe care Banca Mondială a fixat-o la 4 dolari pe zi, un salariat mediu din sectorul termo-electric cu pierderi și nerentabil trăiește cu 8,80$ pe zi, în timp ce în sectorul textile-îmbrăcăminte, rentabil și aducător de valută, angajatul cu salariul mediu net trăiește cu 2,90$ pe zi.

Din paradoxurile productivității, competitivității și salarizării în economia post-revoluționară!

• **Inflația în luna aprilie** a fost de 1,1% față de luna precedentă și de 4,3% față de decembrie 2002. Prețurile au crescut cu 1,6% la servicii, 1,3% la produse alimentare, 0,6% la produse nealimentare. Pe servicii și mărfuri individualizate creșterile cele mai mari s-au înregistrat la servicii medicale 3,9%, apă-canal-salubritate 3,4%, zahăr 6%, miere 4,7%, cărți, ziare, reviste 3,1%.

• **Numărul mediu al pensionarilor** în primul trimestru al anului 2003 a fost de 6.336.000 persoane, conform datelor publicate de Institutul Național de Statistică. Raportul dintre numărul pensionarilor și cel al salariaților a fost de 1,5 pensionari la un salariat. Pensia medie în aceeași perioadă a reprezentat 51,3% din salariul mediu net pe economie.

• **Salariile sub limita de impozitare** afectează 32% dintre salariați, iar 43% au salarii la nivelul minim de taxare, ceea ce face ca trei sferturi din angajați să aibă venituri mici, comunică Ministerul Finanțelor Publice.

• **Produsul Intern Brut** al României în primul trimestru al anului 2003 a fost de 327.703 miliarde lei, adică 9,1 miliarde euro, în timp ce concernul Daimler Chrysler, producătorul automobilelor Mercedes, a înregistrat un venit de 33,7 miliarde euro.

• **Carta Albă** a Întreprinderilor Mici și Mijlocii (IMM) din România arată că mai mult de jumătate din cele 405.932 IMM-uri nu au profit; aproape 40% dintre ele au pierderi, iar peste 10% sunt la limita supraviețuirii având profit zero. Față de întreprinderile mici și mijlocii din Uniunea Europeană care au o rată a profitului de 10%, la noi rata medie a profitului la cele aproape 50% din întreprinderile mici și mijlocii rentabile este de numai 5,2%, ceea ce nu le dă putința dezvoltării. Mai trebuie menționat că aceste întreprinderi își achită impozitele și taxele în proporție de peste 95%, constituind o sursă importantă și stabilă de încasări bugetare.

• **Autoritățile românești** nu se mișcă și nu fac progrese, nici măcar mărunte dacă nu sunt «împinse de la spate», a declarat o oficialitate europeană și, întrucât este și părerea noastră, menționăm în fiecare număr al gazetei noastre șuturile pe care le primim de la alții și care ne fac să avansăm.

• **Astfel, ziarul «Le Monde»** din 11 mai face o descriere a intervențiilor străine și a disperării premierului român în fața celor care-i reproșează modestele măsuri anticorupție precum și limbajul colorat dacă nu chiar trivial: „Arătați-mi corupții ca să-i împușc pe stadion. M-am săturat de toți cei care se plimbă cu corupția în gură".

• **Cristopher Smith**, președintele Comisiei Helsinki din Congresul SUA, a rostit astfel în Senatul american cu prilejul ratificării aderării României la NATO: „Sunt îngrijorat că după intrarea României în NATO impulsul reformelor în România s-ar putea stinge... Restituirea proprietății în România a fost lentă și ineficientă, iar legile introduse de guvern pentru a aborda problema sunt lipsite de transparență, complicate și nu au fost aplicate efectiv".

• **Jonathan Scheelle,** șeful Delegației Comisiei Europene în România, a declarat la Timișoara: „Eliminarea corupției depinde de reforma din administrație și mai ales din justiție. Pentru că fenomenul de corupție apare aici, trebuie rezolvată urgent problema independenței acestui sistem în raport cu forța politică... Cred că corupția este adesea rezultatul unui sistem administrativ și juridic deficitar. Deci eliminarea corupției sau reducerea ei depinde în mod primordial de reforma care urmează să fie realizată în aceste două domenii".

Editor: **Editura Vremea**, Registrul Comerțului, nr. 40/3296/1991
Adresa: Str. Constantin Daniel nr. 14, Sector 1 București.
Cod poștal: 71121
Telefon: 3358131; fax: 3110219
e-mail: vremea@fx. ro
http://www.edituravremea.ro
Directorul publicației:
Nicolae Henegariu
Redactori: **Silvia Colfescu**
Maria Giugariu
Bogdan Mihai Rădulescu
Corneliu Tomescu
Corespondenți externi:
Aurel Sergiu Marinescu (New York)
Liviu Vălenaș (Nürnberg)
Secretariat: **Silvia Voinea**
Tiparul: **S.C. Tipografia FED**
ISSN – 1454-2579